

har bevæget mig til at stille disse Endringsforslag, og som iøvrigt ogsaa vil bevæge mig til at stemme for Loven, naar Forslaget vedtages.

Varfod: Før jeg gaaer nærmere ind paa de Endringsforslag, som ere stillede, skal jeg tillade mig den Bemærkning, at jeg ved at gennemløbe mine Udtalelser ved denne Sags første Behandling har seet, at der er kommet en lille Trykfeil i et af disse Foredrag. Efter hvad der staaer i Tidenden, skulde jeg have sagt, at en eller anden Rigsdagsmand saa „flot“ havde slaaet paa, hvad der er foreslaaet i det første Endringsforslag, men det har jeg ikke sagt. For det Første bruger jeg aldrig Ordet „flot“, der i mine Øren er et stigt Ord, og for det Andet var det ikke min Hensigt at være uartig imod det ærede Medlem, der havde udtalt sig paa den nævnte Maade, men jeg har istedetfor „flot“ sagt „smaat“; jeg har sagt, at et æret Medlem saa smaat havde slaaet paa osv. — Jeg skal nu vende mig til de foreliggende Endringsforslag, og jeg skal da begynde med at sige, at jeg for mit Vedkommende paa ingen Maade kan gaae ind paa de 3 første. Det andet Endringsforslag er nu taget tilbage, skjøndt jeg maa tilstaae, det forekommer mig, at det var helbigere affattet end Forslaget under Nr. 1, for hvilket det har væget Pladsen, og Forslaget under Nr. 4 er ligeledes tilbagetaget, uagtet jeg heller ikke skjønner rettere, end at det formelt var at foretrække for det under Nr. 5, som er blevet staaende. Da der altsaa ikke længer kan være Tale om Forslagene under Nr. 2 og 4, skal jeg indskrænke mig til de 4 Endringsforslag, der endnu staae tilbage, og jeg maa da erklære, at jeg paa det Bestemteste maa fraraade Forslagene under Nr. 1 og 3, at jeg verimod med Forngielse kan gaae ind paa Forslaget under Nr. 5, og at jeg ligeledes kan gaae ind paa det subsidiaire Forslag under Nr. 6 b, men at jeg ligesaa bestemt maa fraraade Forslaget under Nr. 6 a, som jeg allerede har fraraadet Forslagene under Nr. 1 og 3. I denne Anledning turde det maaffee ikke være overflødigt at gjøre det høie Thing opmærksomt paa, at disse Endringsforslag ere, saaledes som det aabenhjertigt blev

udtalt, stillede af, jeg vil ikke sige Forslagets Tjener, men af Forslagets Venner, der, selv om deres Forslag blive vedtagne, dog ville stemme imod Loven. Det er ganske naturligt, at de af Frygt for, at et Forslag, som forekommer dem at være skadeligt, kunde blive vedtaget, ville have det ændret saaledes, at det efter deres Overbeviisning vil blive mindre skadeligt, men det maa da ogsaa efter vor Overbeviisning, som have stillet Forslaget, blive mindre gavnligt, eller rettere sagt, saavidt jeg kan skjønne, til slet ingen Gavn. Den ærede Ordfører for de to Forslagsstillere har læst Forslaget saaledes, at det ikke med Bestemthed forbød Huusbonden og Lyndet at enes om, at der kunde indføres Vidnesbyrd i selve Skudsmaalsbogen. Jeg maa tilstaae, at jeg beundrer den Kunst og Skarpfindighed, hvorved han har kunnet komme til dette Resultat, men for at kunne komme dertil har han da ogsaa maattet foreslaae at stryge Ordet „selve“ som det, der stod i Veien, naar han skulde fortolke Forslaget paa den Maade, som han ønskede at fortolke det og har fortolket det. Da det nu imidlertid netop er og i mine Tanker aldeles utvivlsomt maa være Mening — hvad der da ogsaa fremgaaer af de Forhandlinger, som ere førte, ikke alene forleden Dag, men gennem flere Aar —, at Huusbonden ikke selv med Lyndets Tilladelse i selve Skudsmaalsbogen maa indføre noget Vidnesbyrd, er det klart, at Ordet „selve“ ikke staaer ønskeligt, men staaer der for at gjøre den Fortolkning umulig, som den ærede Ordfører for de 2 Forslagsstillere besnaget har villet fremtvinge. Den ærede Rigsdagsmand siger, at der maa finde Contractsfrihed Sted mellem Huusbonde og Lynde ligesaa vel som mellem alle andre Menneker. Det maa der ganske vist; der maa kunne contraheres om, at den Ene giver, og den Anden modtager et Skudsmaal, men Contractsfriheden lider ikke det Allermindste ved, at det Vidnesbyrd, der kan gives saa fuldstændigt og saa rundeligt som Noget, der nogensinde er givet, kan gives paa alle andre Steder, kun ikke i Skudsmaalsbogen. Det forekommer mig at være en sælsom Opfattelse af Friheden, naar man siger, at der ikke er nogen sand og virkelig Frihed, om der